

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. LXXIX. Romana fideicommissi de Capogallis. An filii in conditione possit, ex Statuto vocati censeantur ad ea bona, in quibus pater successit in vim substitututionis pupillaris, aliàs quam ex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

varium, dum aderat altera limitatio certa consistens in dispositione juris, cum certa, & determinata regula, ob prædecessum patrum, & consolidationem utriusque portionis in patre.

Ad evitandam istam limitationem, cæteri scribentes pro aliis possessoribus fundamentum confutebant in auctoritate Decii conf. 80. n. 3. canonizata per Rotam apud Merlin, dec. 158. n. 4. Sed motivum merito rejectum fuit, cum istæ auctoritates percutiant terminos diversos successione scilicet in portione patrum ultimo loco morientis absque filiis, ad quam in vim reciproca aspirarent filii alterius fratris prædefuncti, quod nil commune habet cum casu.

Admittebam ego veritatem dictæ limitationis in abstracto, insistebam verò, scribens tanquam Advocatus in cessante ejus applicatione ad casum; Fundata siquidem est in ea ratione, quod penes patrem totum effectum sit unica portio, cum tunc inter conclusio, ut gravatus restituere teneatur quicquid obtinuit ex substantia, & iudicio testatoris, cadente solum difficultate in eo, quod obtinuit ex ejusdem testatoris iudicio, non autem ex ejus substantia, & bonis juxta casum de quo disc. sequent. Et sic dicebam requiri, quod consummeretur dicta portio in consolidatione, ob quam efficeretur unica, quod non sequitur per solam delationem, nisi etiam subsequatur agnitio, sine qua dominium non acquiritur, neque bona, vel jura delata dicuntur de bonis nostris, cum ille, cui deferuntur possit nolle agnoscere, etiam in præjudicium creditorum ad text. in l. qui autem ff. que in fraud. cred. & habetur pluries in sua materia sub tit. de credito, ac etiam alibi hoc tit. atque in hoc more Advocatorum causæ interventium, cum magno allegacionum apparatu insistebam.

Pro isto objecto removendo Rota contenta fuit solo motivo facti, subsequatur scilicet agnitionis factæ per Torquatium, sed hoc motivum non erat omnino tutum, dum dicti actus videbantur æquivoci, suasque in facto recipiebant responciones.

Sed reflectendo ad veritatem, ubi etiam de dicta agnitione non constaret, adhuc in solo puncto juris motivum mihi videbatur minus verum, ut ab initio in congressibus liberè insinuabam, quoniam cum ad fideicommissarium actorem transierit sine dubio portio Torquati patris ad cuius favorem aperta fuit dicta successio in altera portione defecta, ita huic portioni inesse dicitur jus agnoscendi dictam alteram portionem, Et consequenter, quod intraret recepta regula super transmissione fideicommissi jam purificati, quæ vis non agniti, tanquam agnoscendi, itaut illam agnitionem hujus portionis, quam neglexit facere gravatus, facere possit fideicommissarius ejus necessarius successor, ad text. in l. a testatore ff. de condit. & demonstr. & l. si in personam C. de fideic. & ceteris rebus Rolan. consil. 64. n. 4. lib. 3. Fusar. q. 487. n. 1. cum seqq. Concurrente in idem quoque satis probabili ratione, quod in facultate gravati repositum esse non debet supplantare fideicommissarium, atque testatoris iudicium, cum sola negligentia quæ potest esse collusiva, eludere; Ideoque mihi quamvis succumbenti, resolutio iustæ, ac probabiles visæ sunt, ab initio prævisæ, itaut iudicium primæ instantiæ in hac parte non placuerit, fundatum in hoc motivo non factæ agnitionis, remanente solum, ut dictum est, inspectione detractionum, quarum jure, non confitito de præcedenti consumptione, controverforum bonorum alienationes in toto, vel in parte sustineri poterant, fideicommissio non obstante, sed hoc, ut dictum est, consistebat potius in facto, quam in jure.

erant, fideicommissio non obstante, sed hoc, ut dictum est, consistebat potius in facto, quam in jure.

ROMANA FIDEICOMMISSI DE CAPOGALLIS;

PRO

GHISLERIIS

CVM

CAPOGALLIS.

Casus decisus per Rotam pro Capogallis.

An filii in conditione positi, ex Statuto vocati censeantur ad ea bona, in quibus pater successit in vim substitutionis pupillaris, aliàs quam ex substantia testatoris.

S Y M M A R I V M.

- 1 *F. Atti series.*
- 2 *Resolutio cause.*
- 3 *De regula, ut vocatio filiorum in conditione positorum intelligatur ad portionem patris, & non patrum, & de limitatione.*
- 4 *Substitutio pupillaris capit etiam bona propria pupilli.*
- 5 *An substitutio ordinata per patrem inter filios capiat ea que ad heredem gravatum obvennerunt in vim substitutionis pupillaris de bonis pupilli.*
- 6 *Quod inter inæquales in ætate non detur pupillaris directæ remissio.*
- 7 *An id quod habetur num. 6. de substitutione expressa procedat in ea que subintelligitur à Statuto ad favorem filiorum in conditione positorum.*
- 8 *Quod Statutum contineat etiam sub se vulgarem directam, vel anomalam.*

D I S C. LXXIX.

IOannes Baptista Capogallus instituit Jo. Baptistam nepotem cum substitutione sine filiis, hic autem instituit Jo. Petro, Marco, & Jacobo filiis reciprocam inter eos ordinavit, quorum primus obiit Marcus in pupillari ætate, deinde Jacobus absque prole, ac demum Jo. Petro, superstitibus Alexandra & Hortensia, quæ tanquam filiæ in conditione positiæ, & à Statuto Urbis vocati iudicium immisionis instituerunt contra Ghislerios & alios possessores bonorum ab utroque testatore possessorum, per dictos Jacobum & Jo. Petrum distractorum, & introducta causa in Rota coram Duno-zetto sub die 18. Junii 1677. actricibus resolutio favorabilis prodit, ut patet ex decisione 1002. inter ejus impressas, ad cuius limites prodit sententia canonizata etiam per Signaturam in vim Egidianæ, denegando appellationem suspensivam, undè de facto, vel per concordiam lis finem habuit.

Ego non scripsi in Rota, sed solum pro Ghisleris in Signatura, in cuius Tribunali dicuntur gravamina quomodocunque resultantia, ad effectum,

R 2

Sum,

Cardin. de Luca de Fideicommiss.

Eum, ut admittatur appellatio suspensiva, etiam quando causa de sui natura est executiva, undè tria deducebantur gravaminum capita, Primò ob non admittas quasdam det actiones, in quarum causam alienationes sublineri debere contendebar, Secundò ratione excessus ex eo quod immissio data esset in toto, cum tamen fideicommissum ad favorem actricum venientium ex solo Statuto vocante filios in conditione positos non esset operativum, nisi in portione proprii parentis non autem patris; Et tertio quod aliqua ex bonis controversis spectarent ad hæreditatem Jo. Baptistæ senioris primi testatoris, & consequenter ad filios Jo. Baptistæ junioris secundi testatoris in conditione positos ex persona propria, non autem ex iudicio eorum patris, à quo gravari non potuerunt, multò magis quia testamenti contextus ostendebat dictum secundum testatorem disporre voluisse de bonis propriis, ut in dubio etiam est præsumptio juxta decisiones 93. & 119 Durani, unde non cadebat questio potestatis disponendi de bonis propriis hæredis gravati.

Primus punctus detractionum consistebat in nudo facto, nullumque habebat punctum juris disputabilem, ideoque nullæ intrabant partes Advocatorum; Alter verò quod bona propria ipsius secundi testatoris, de cuius fideicommissio à Statuto subintellecto agebatur, erat in jure planus ad favorem actricum, undè in hac parte Egomer scribens pro appellantis admittebam iustitiam sententiæ Rotalis, quoniam licet vera esset regula, quæ ex hac parte deducebatur, ut statuta dispositio circa vocationem filiorum in conditione positorum procedat in sola portione proprii parentis, non autem patris, Attamen vera etiam est limitatio, de qua in hujus causæ decisione coram Duno, eto, & in aliis ut disc. præced. ubi patris prædefunctis, istorum portiones consolidatæ sunt in patre, quia tunc non intrat hæc distinctio portionum, sed totum dicitur unica portio, & hic erat casus.

Restringebatur ergò difficultas quoad ea quæ juris sunt, ad tertium punctum bonorum spectantium ad hæreditatem primi testatoris, & non cadentium sub secundo fideicommissio; Et circa hæc Rota admisit motivum quoad portiones Jacobi, & Jo. Petri qui alienationes fecerunt, credidit autem illud non intrare quoad portionem Marci in pupillari ætate defuncti, cui dictus Jo. Petrus actricum pater etiam in ejus bonis propriis successit in vim substitutionis pupillaris ab eodem patre secundo testatore ordinatæ, cum substitutio pupillaris capiat etiam bona propria pupilli l. Papinianus S. sed nec impuberis ff. de inoff. testam. & l. sed & si plures S. ad substitutos ff. de vulg. & pupill. cum hac regula generali procedendo, ut in decisione.

In hac verò parte mihi videbatur adesse gravamen undè non modicam admirationem dedit exitus causæ in Signatura, dum hic punctus, saltem tanquam novus, atque per Rotam formiter non examinatus omnino debebat patere rescriptum cum clausula translative; Questio enim proprie cadit in substitutione expressa. An scilicet hæres qui expresso, ac dispositivo fideicommissio gravatus est, restituere teneatur ea quæ obtinet quidem ex iudicio gravantis, sed non ex ejus substantia, & bonis, sed ex alienis, ut est proprie casus substitutionis pupillaris in bonis propriis pupilli.

In ista verò questione licet non desint contradicentes, regula est negativa juxta doctrinam Auzeli in l. omnibus 26. aliis ita tamen 27. S. qui suspectam

n 2. ff. ad Trebell. ubi solum limitat, nisi substitutio præse dicat substituiere in bonis propriis patris Menoch. lib. 4. præsumpt. 74. n. 5. & Esajas quæst. 4. Diverta siquidem est hæreditas patris ab illa pro quo ipse pater testatus est, ut clare probatur in l. 2. S. t. ff. de hered. vel action. vend. ibi licet in testamento, alia atque alia est hæreditas, quæ eum si uti pater pro pupillo primum hæres dare potest, ita alios substitutos dare non potest, prohibitus, quoniam ita dicitur legis minister, statim ipse pupillus per organum patris, punctus non est in potestate, sed in voluntate, eodem modo quo habemus de testatore, qui hæredem etiam in ejus bonis proprio ad honorem.

Eoque magis, quia in hac fidei specie poterat an sub ista reciproca compensatione, ret vera, seu dir. etia pupillar. s. ob gratiam tatem inter substitutos ad text. in leg. j. in l. de vulg. & pupill. Rip. in leg. Lucius n. 22. & seq. tit. Corn. cons. l. o. lib. 1. quod tamen obtemperabam nil desuper sumando, sed pertractandū.

Si ergo etiam in casu substitutionis expressæ dispositivæ dicta difficultas intrat, multò magis eam intrare dicebam in hac substitutione à Statuto subintellecta, quoniam esset analogia fictiones, ac exorbantias; Licet enim respectu voluntium vocationem à Statuto retinet, ob illa verba per fideicommissum non committitur nisi puram fideicommissariam, recepta licet etiam vulgaris directa, vel anomala committitur, Fenzon ad idem stat. n. 15. Rot. decis. 403. n. 1. rec. & decis. 201. num. 17. par. 8. non tamen hanc extensionem admittendam esse, Debet occasio punctum maturius examinandi, ut refero maturius cogitandum.

ROMANA

APOTHECARVM

PRO

JO. BAPTISTA ET LAVINIA

DE MAINARDIS

CUM

ANTONIO DE AMATO.

Causa variè decisus per Rotam.

An Statutum Urbis 142. inducatur in conditionem filiorum in conditione positorum, locum habeat quod sunt positi in conditione occurrat pacti resolutivi in contractu, quando alias dictum Statutum intret; Et aliqua de vocatione ad portionem patris.

SUMMARIUM

1. **F**acti series.
2. **R**esolutiones causæ.
3. **F**undamentum ultimæ resolutionis, & dubitandi de illo.
4. **D**e casu simili, in quo vocatis masculinis, femina veniunt post masculinum, & an id procedat etiam in vocatis sita resolute à Statuto.